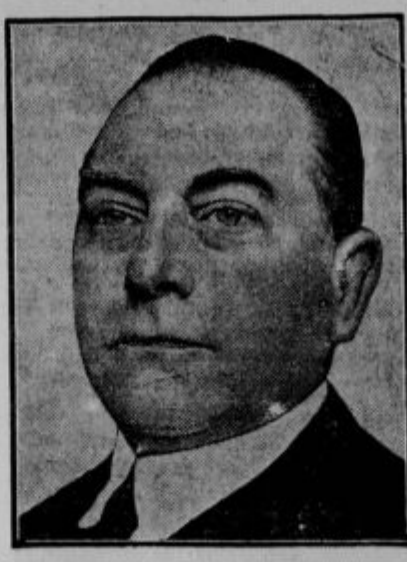

Zaleski, poljski zunanji minister, ki bo na zborovanju Sveta Društva narodov zastopal Poljsko.

Henderson, angleški zunanji minister, ki bo predsedoval zborovanju Sveta Društva narodov.

Dr. Curtius, nemški zunanji minister, ki bo na zborovanju Sveta Društva narodov zastopal Nemčijo.

BOG V VSEMIRJU

>Gospod doktor, ali izpovedujete kako vero?< je vprašal nekdo nekega zvezdoslovca.

>Gotovo ni niti enega zvezdoslovca, ki bi veroval v kako božanstvo ali v onostransko življenje?< je vprašal nekdo drug.

Ameriški zvezdoslovec je na to odgovoril: >Zelo veliko jih je.<

raščajoč odpor proti materialističnemu svetovnemu nazoru prejšnje generacije. Astronom prof. Russell s Princetonske univerze je izjavil: >Našim očetom so bile gore in doline šestdnevno delo božjega Mojstra. Nam se v njih kaže Moč, ki je tako trajna, da pomenja za izvršitev njene volje kakor en sam dan ne samo tisoč, marveč milijon let... Bog je še vedno prekosil moč naše človeške domišljije in če verujemo v tistega Boga, ki je celo v današnjih dneh, ko še tako nepopolno poznamo njegovo delo, edino verjeten, potem se moremo mirno zanesti na to, da ima ta Bog za nas pripravljeno bodočnost, ki vse naše sanje še daleč prekaša.<

Dr. R. A. Millikan, kalifornijski znanstvenik, ki misli, da je odkril vir za novo ustvarjanje snovi iz kozmičnih žarkov in je bil odli-

Fläse Clas Thunberg, ki ga imenujejo »Nurmi na levo«, je v St. Moritzu potokel svoj lastni svetovni rekord z 42,6 sekundami za 500 metrov.

Eden izmed njih je n. pr. dr. H. T. Stetson, profesor astronomije in ravnatelj Perkinsovega observatorija na Wesleyanski univerzi v Ohiju. Sam piše v »New York Herald Tribune Magazine«: >Kdor meni, da najnovejša znanstvena odkritja podirajo najdragocenejšo, kar ima človeštvo, ta popolnoma napačno presoja svrhe in cilje znanstvenega raziskavanja in prizadevanja. Znanost in vera se nasprotno najlepše izpolnjujeta in zaokrožujeta sliko življenja, ki je samo z enega obeh vidikov zelo enostranska in polna vrzeli.<

Seveda so se pa predstave o Bogu in stvarstvu pod vplivom znanosti zelo izpremenile — nadaljuje Stetson. In danes tudi noben človek več ne misli na to, da bi učil astronomijo ali geologijo po 1. Mojzovi knjigi. Ali je vrednost sv. pisma zaradi tega kaj izgubila? Nikakor ne! Nasprotno je sv. pismo za tistega, ki umeva veliki prehod božjega umevanja od patriarhalnega Jahve nomadskih Hebrejcev do univerzalnega Duha, na katerem ima svoj delež vsak človek na zemlji, kakor je učil Kristus, le še pomembnejše. Mnogo velikih znanstvenikov je bilo globoko vernih: Newton, Faraday, Kelvin, Pasteur...

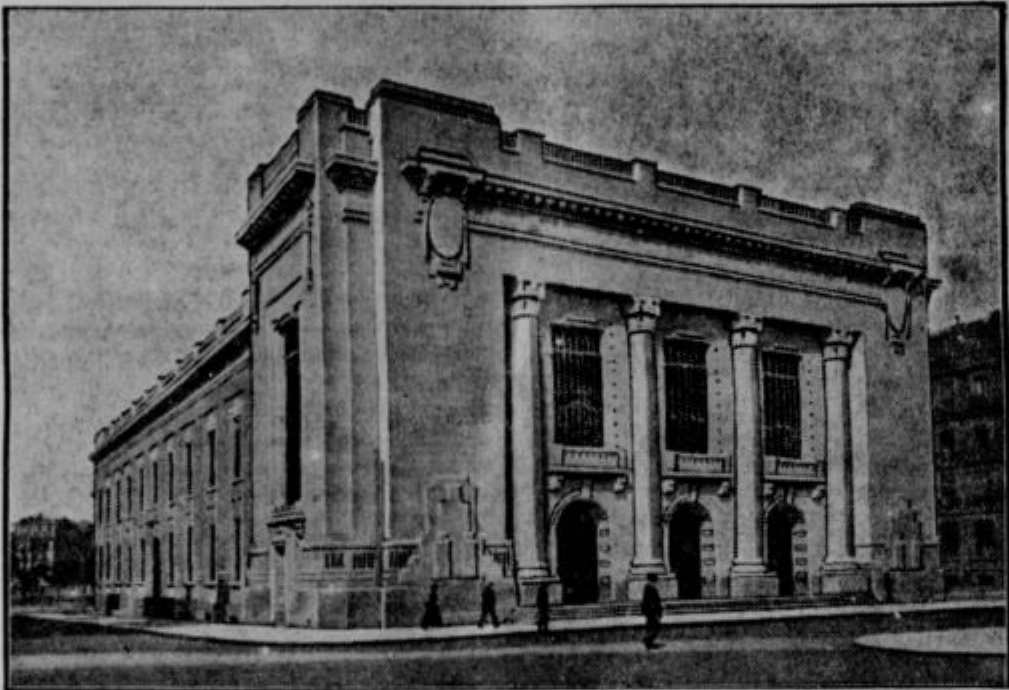
Danes se že povsodi uveljavlja stalno na-

4000 let stari kraljevi grobovi, ki jih izkopava angleško-ameriška ekspedicija v kaldejskem mestu Ur.

Rusi'a odpravi denar

Moskovski dopisniki berlinskih listov poročajo o dolgi seji gospodarskega višjega sovjeta pod Stalinovim osebnim vodstvom, v kateri je javil Molotov, da je nujno potrebno zavezati nadaljnje tiskanje bankovcev. Stroški za izdelovanje novega črvenca presegajo baje njegovo kupno vrednost. Vsled tega je sklenila vlada vnaprej obdržati črvenec samo kot računsko enoto pri sklepanju itak monopol-skih kupčij z inozemstvom. V notranjosti Rusije bo denar popolnoma odpravljen. Prehranjevalne zadrage bodo zalagale prebivalstvo z živili samo po predložitvi posebnih bonov, ki jih bo prejemale v plačilo. Za sedaj bo izvršena ta reforma samo po velikih tovarnah, ki štejejo do 5000 delavcev, a polagoma se bo razširila tudi na uradništvo in vse ostale nastavitelne.

Palata Electoral v Zenevi, kjer začne 19. t. m. zborovati Svet Društva narodov.

Ukrajinci in Rusi

Prva številka lvovskega tednika »Ruski golos« prinaša zanimivi načelni razpravi znanih ukrajinskih politikov D. Ružičkega »Rusji i ukrajinstvo« ter A. Kaminskega »Matj Sarmatija« o potrebnosti etnogene delovanja Velikorusov, Ukrajincev in Belorusov po načelih popolne enakopravnosti. Ta pojav, ki bi bil pred leti nemogoč, govori o koncu doseganega zagrizenega sovraštva med gališkimi »moskvočili« in Ukrajinci, ki ga je treba s stališča slovanskega edinstva pozdraviti.

Milijone let stara drevesa

Pri izkopavanju starin blizu Fort Muraya v severni Alberti so našli večje število dobro ohranjenih drevesnih debel, o katerih so geologi mnenja, da so rastle pred milijoni let med tedanjim bujnim rastlinjem. Geolog dr. J. W. Bailey izjavlja, da je treba iskati dobo teh dreves še daleč pred postankom rastlinja, ki tvori danes premogovne sklade. Na podlagi mikroskopične preiskave debel je mogoče ugotoviti, da je to ista vrsta dreves, kakor so uspevala v poznejših predzgodovinskih dobah tudi na Japonskem. To bi bil nov dokaz za domnevo, da sta bili Azija in Amerika nekoč ena sama celina.

Sovjetski časnikarji

Po uradnih podatkih Zveze sovjetskih časnikarjev je med njimi samo do 16% rojenih proletarcev. Število komunistov znaša sicer do 66%, a opravljajo večinoma podrejene naloge, dočim so na vodilnih mestih pretežno nepolitični delavci. Samo 8,6% sovjetskih časnikarjev ima visokošolsko izobrazbo, 50%, torej polovica, je dovršila srednjo in 41,4% samo ljudsko šolo. Zelo zanimivi so tudi podatki o prejšnjem udejstvovanju časnikarjev. 13% je bilo udeleženo pri vodstvu komunistične stranke, 15% je prišlo v uradništvo naravnost iz šole, 8% tvorijo nekdanji voditelji komunistične omladine, 9% je bivših vojakov in samo 10% je delavcev. Vsi ostali uredniki so poklicni časnikarji iz predvojne dobe.

Kulturni obzornik

Predavanje pisatelja Finžgarja o slovenskem kmetu

Slavistični klub DSFF napoveduje za nedeljo 18. t. m. ob pol 11 dopoldne v kinu Matici predavanje o slovenskem kmetu. Napredil je za to gosp. pisatelja F. S. Finžgarja, ki je dober poznavalec življenja slovenskega kmeta, kar vemo iz njegovih številnih pripovednih del. Izredno zanimivo bo torej, ko nam bo to pot podal svoje misli o tem vprašanju ne pripovedno, ampak v obliki splošnega, znanstvenega razmišljanja. Gosp. pisatelj sam poudarja, da pri nas že težko pogrešamo temeljitega znanstvenega dela, ki bi nam podalo analizo duševnosti našega kmeta. Njegovo razmišljanje naj bo tudi pobuda za tako delo.

V svojem predavanju bo gosp. pisatelj po vrsti obravnaval posamezne črte, ki sestavljajo vsebino duševnosti slovenskega kmeta. Najprej o njegovem odnosu do religije, ki je pri človeku prirodna glavna norma življenja, o njegovem svojstvenem doživljanju ob verskem ceremonijalu v cerkvi (procesije itd.) in doma (običaji ob raznih dogodkih cerkvenega leta, kot so jaslice in podobno). Govoril bo dalje o njegovem načinu izražanja, ki temelji na konkretnih predstavah. Zanimivo bo poglavje o njegovi konservativnosti, ki se kaže v skeptičnem gledanju na vse novotarije, ki mu jih nudi moderna tehnika z izumi raznih novih strojev za obdelovanje polja in pridelkov. Končno bo važno vprašanje družinskega življenja na slovenski kmetiji. Naš kmet živi iz grude in vere, iz obeh črpa moč za svoje veliko in naporno delo, vso svojo globoko zvestobo do družine in zemlje. Vidimo torej vrsto zanimivih vprašanj, ki bodo gotovo vzbudila veliko zanimanja in nudila mnogo užitka.

M. Jamova razstava

V nedeljo 10. t. m. dopoldne se odpre v Japokipčevem paviljonu razstava Jamovih najnovejših slik. Po večini so to pokrajinski in figuralni motivi iz Hrvaške, ob Kolpi in ob Plitvičkih jezerih. Razstava vsebuje okoli 80 del. Otvoritev se vrši brez oficijelnih ceremonij.

Vabimo vse prijatelje naše upodabljalne umetnosti, da si ogledajo to razstavo, ki predstavlja enega naših mojstrov z lepim številom slik iz novejšega časa. Dasi ne moremo imenovati te razstave kolektivne, ima vendar nekaj revijalen značaj in bo zanimala zlasti tudi zato, ker nam kaže po večini hrvatsko pokrajino in hrvatske figure — saj vemo, da je Jama iz te okolice ustvaril svoja najboljša dela. Razstavljena dela so bila do nedavna še razstavljena v Ullrichovem salonu v Zagrebu.

Bogdanovičeve kritike

(Milan V. Bogdanović: Stari i novi, I., izdal Geza Kohn, Beograd, 1931., strani 224, 30 Din.)

Bogdanovičevi »Stari i novi« so po vsestranski umetniški vrednosti in radi jezikovno-stilistične erudicije, s katero so pisani, ena najsolidnejših knjig te belgrajske književne sezone. Milan V. Bogdanović je delj časa sam agilni urednik štirnajstrednjega »Srpski književni glasnik«, ki je po splošnem priznanju najprezentativnejša srbska književna revija in ki ima tudi med Slovenci mnogo odkritih prijateljev in naročnikov. Če dostavim se, da je Bogdanović strogo obziren in iskren, a obenem vsestranski in globok analizer in sintetik, mojster besede, da mu med Srbi težko najdemo enakega, a hkrati ostro sodoben po duhu in razumevanju, mislim, da ne bi zapisal preveč in bi le resnico potrdil, če bi dejal, da je Milan V. Bogdanović najizrazitejši in najupoštevanejši med današnjimi srbskimi književnimi kritiki. Iz tega razloga se nameravam malo obširneje zadržati pri njem, posebej še, ker bo zbirka »Stari i novi«, ki se bo še nadaljevala, hrbenica in ogródje in obenem najvišji izraz njegove kritične delavnosti.

Bogdanović je eden onih redkih med Srbi, pa tudi v svetu, ki se pečajo izključno s književno kritiko. Njegovo udejstvovanje na tem polju ni od danes. Ze več kot deset let sem ostro pa pravično sodi vsem vidnejšim književnim dometom v srbohrvaški književnosti. Zato lahko rečem, da je Bogdanović danes že avtoriteta v svoji stroki. Začel je s krašimi in manj vsestranskimi prikazi v dnevniku »Politika«, pri kateri pa ni dolgo delal. Vse svoje poznejše kritično delo je objavjal v številkah »Srp. knj. glasnik«, v katerem je raztreseno in pozabljeno ležalo do nedavna, ko ga je avtor sam en del brez prozornostnega sistema zbral v prvo knjigo »Stari i novi«.

Vsi pomembnejši srbski kritiki so radi zbirali svoje eseje in kritike v celotne in zaokrožene zbirke z izrazitejšimi naslovi. Tako imamo celo vrsto zvezkov Jovana Skerlića z naslovom »Pisci i knjige«, dalje »Impresije iz književnosti« Branka Lazarevića. »Moje simpatije« Marka Cara. »Dela i ljudi« Vojislava F. Ilića mlajšega itd. Zato ni čudno, da je tudi Bogdanović začutil potrebo in pri našem danes najvplivnejšem založniku Gezi Kohnu izdal prvo knjigo svojih kritičnih razglabljanj.

Na čelu zbirke je znani načelni Bogdanovičev članek »Pisci i kritičari«, ki bi ga na drugi strani upravičeno nazval programskega. V njem je avtor dostojno opravičil pomen kritike in obenem poudaril njeno potrebo. Ta članek je tem aktualnejši danes, ko je književna in sploh vsa kritika izgubila veliko mero nekdanjega zaupanja in veljave in ko je večina (tudi umetnikov!) niti ne priznava ne več. Blizu konca definira Bogdanović književno kritiko tako-le: »To tumačenje životnoga stava jednoga pisca u njegovom delu, to prosvetljavanje svekolike njegove unutrašnjosti iz koje se rodio svet koji je on napravio, to medjusobno poredjenje jednoga života sa drugim, piševo sa onim koji je on oživeo, to odredjivanje životne vrednosti stvarenome prema vis vitalis stvoritelja — to je prava stvaralačka književna kritika.« Prav tako zadet je končni stavek: »Pisci dočaravaju život, a kritičari ga iz druge ruke tumače.«

Sledi šest in dvajset kritičnih sestavkov o devetnajstih srbohrvaških pisateljih. To prav za prav niti niso sestavki, dasi so nekateri med njimi zelo kratki. To so največkrat zadeti portreti posameznih pisateljev (pri starejših) ali pa samo profile, studijske skice (pri mlajših). Zlasti pri onih, ki so v naponu ustvarjanja in ki se niso prešli svoj literarni višek, je Bogdanović oprezen, v sodbah nekategoričen, ni definitivno zaključen in še čaka. Zato ta knjiga tudi ni dokončna sodba in obsodba zadnjih dveh, treh književnih generacij.

Od starejših je Bogdanović obdelal Zmaja-Jovanovića, Borisa Stankovića, Iva Vojnovića in Djuro Jakića. To so štirje, ki so že umrli. Med mlajše bi vzel Branislava Nušića, Nikolaja Velimirovića (sicer spadata oba v zgoraj navedeno generacijo), Tina Ujevića, Miroslava Krležo, Dragišo Vasića, Josipa Kosorja, Miloša Crnjanskoga, Desanko Maksimovića, Gustava Krkleca, Z. Milčevića in Božidara Kovačevića. Najmlajšim pripadajo Rade Drinaec, Branimir Čosić, Marko Ristić in Aleksandar Vučo. Potemtakem je Bogdanović pogledal

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrtic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Mlinar
mlad, izučen, marljiv, išče službo. Naslov v upravi pod št. 517.

500 Din nagrade
(ali še več) dobi oni, ki preskrbi kavčije zmožnemu mlademu fantu službo inkasanta, služe ali kaj sličnega v mestu Ljubljana. — Dopise poslati na upravo pod »Nagrada« št. 468.

Prodajalka
mešane stroke s 3 leti pom. dobe, želi stalnega nameščenja s 1. februarjem. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Dobra moč« št. 456.

Gospodična
stara 20 let, s 4 razredi meščanske šole, išče mesta v pisarni ali za blagajničarko; pridna, poštena. Vstop 15. februarja. Ponudbe na Ivan Rašl, trgovec, Sv. Vid pri Ptuj.

Službodobe

Krojaški vajenec
se sprejme takoj pri Fr. Može, Cesta v Rožno dolino 12, Ljubljana.

Pouk

Pouk
v klavirju daje učitelj z dolgoletno prakso. Gregorčičeva 4/II.

Šoferska šola
oblastveno koncesionirana, I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52.

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avst.) Prva oblast. koncesionirana Prospekt zastoni. Pišite ponj!

Stanovanja

Opremljena soba
se takoj odda. Naslov v upravi pod št. 410.

Dva gospoda
sprejemem na stanovanje s ali brez hrane. Naslov pod št. 439.

Suho stanovanje
soba, 2 sobici, kuhinja, z elektriko, tramvaj, za 600 Din. Vselitev takoj. Kie, pove uprava »Slovenca« pod št. 250.

Vnajem

Trgovino
z mešanim ali specijalnim blagom, ozir. lokal z inventarjem vzamem na prometnem kraju takoj v najem. Na račun event. zaloge plačam takoj 8000 do 10.000 Din, ostalo po dogovoru. Cenj. ponudbe na upravo pod »Dober promet« št. 467.

Lokal
z manjšo trgovino oddam takoj s »anovanjem. Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 498.

Prazno sobo
veliko, oddam na Vodnikovih cestih 34, Zelena jama

GREŠITE MNOGO
»ako ne čitate redno SLOVENCA«

Posedstva

Hiša, vrt in gozd
v občini Rakek, naprodaj pod »1931/P.«

Na Vrhnikih
kupim hišo s približno 3 joki sveta. Ponudbe z navedbo cene na upr. pod »Lepo 52«.

Glasba

Nov pianino
se prodaja na željo tudi na obroke. — Naslov pri »Slovenca« pod št. 435.

Kupimo

Ponudite in povzorite
suhe gobe z navedbo cene na obroke. — Naslov pri St. Janž na Dolenjskem.

Vrednostne papirje
srečke obligacije delnice kupuje upravništvo »Merkur« Ljubljana Šelenburgova ulica 6 II tel 30-52

Enkrat na mesec
pridem v Slovenijo, da kupim pohištvo, srebro, okraske, slike, preproge in drugo. Cenjene ponudbe na: Ruski bazar, Kralja Milana 14, Beograd.

Prodamo

Auto (Essex)
luksuzni, 5 sedežni, malo vožen, radi odpotovanja ugodno zelo poceni naprodaj. — Pojasnila daje: Peter Šteblai, Cigaletova 13, Ljubljana.

Mizarski stroji
prvovrstni, se prodajo. Pisarna ponudba: Pintar, kavarna Slon, Ljubljana.

Volna, bombaž,
nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12.

Pubasto perje
čisto čehano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica perja

»Ariel« motocikel
sport model OHV 500 cm³, kompletno opremljen z električ. razsvetljavo, tahometrom itd. — in »Indian« motocikel 750 cm³, z električno razsvetljavo, tahometrom itd., sta zelo ugodno naprodaj. — Oba motorja sta še gotovo čisto nova in dobro ohranjena. Vprašanja na Ivan Pregrad, Zagreb, Vinogradska cesta 1b.

Spalnico
dobro ohranjeno, prodam po zelo ugodni ceni. Ivan Mrhar, mizar, Stanežiče, št. Vid nad Ljubljano.

Nikoprost
Vas odvadi kajenja. Priznanja na razpolago. Stanje 76 Din franko. Lindič, Ljubljana, Komenskega 36.

Umrla je danes moja ljubljena mati
Marijana Mehle
v 77. letu starosti.
Pogreb nepozabne matere se vrši v nedeljo 18. januarja ob pol 4 popoldne iz Stare poti šte. 2 na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 16. januarja 1931.
Marija Mehle, hči.

Obrt

Za
1a trb premo
nuha drva
ali koks
kličite tel 2056
oz. naročite v
Wolfovi 1 pri
Dom. Celin

Tridelne modroce

za pos'e je, v kompletu izvršitvi, poimene z zdravo morsk travo skupaj

D n 300'—
razpošilja po pošti z jamstvom, da se neodgovarjajoče zamenja brezplačno ali vrne denar. — Na zahtevo dobite brezplačni cenik 112 strani.

Trg. in odpr. trrdka
Razb. Celin

ZNIŽANE CENE TIVAR-OBLEKE

W. RIBIČ - Ptuj
Slonškova cesta šte. 3

od 17. januarja
do 31. januarja

1931

se v vseh podružnicah prodajajo obleke s popustom

20%

D. d. pivovarne »Union« - Maribor

naznanja cenj. odjemalcem, da dne 17. jan. začne izdajati svoje priznane po monakovskem načinu varjeno

BOCK-PIVO

Brez posebnega naznanila

Potrji neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskreno-ljubljeni soprog, oče, tast, brat, svak in stric, gospod

IVAN LORBEK

nadsprevodnik v p. in posestnik

v četrtek, dne 15. januarja 1931 ob pol 6 popoldne, po dolgem, mukepolnem in z angeljsko potrpežljivostjo prenašanem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 60. letu starosti, bogu vdano umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto 17. jan. ob 4 popoldne iz kapele mestnega pokopališča na frančiškansko pokopališče v Pobrežju.

Sveta maša zadušnica bo darovana v ponedeljek 19. jan. ob 8 zjutraj v frančiškanski župni cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 15. januarja 1931.

Marija Lorbek, soproga; Mici Prelesnik, hči; Anton Prelesnik, zet; in vse ostalo sorodstvo.

Naše inventurne cene!

Otroški čevlji

visoki in s špango od Din 35- dalje

damski čevlji

pums in s špango od Din 25- dalje

možki čevlji

nizki in visoki od Din 178- dalje

Poslužite se te priložnostne prodaje in kupite samo

Pecko

RAVNATELJSTVO KOLINSKE TOVARNE naznanja žalostno vest, da je gospod

Franjo Chvátal

ravnatelj v p., odlikovan z redom sv. Save IV. stopnje

po dolgi in mučni bolezni dne 16. januarja 1931 v Pragi umrl, v starosti 56 let.

Velezaslužnemu in dobremu bivšemu ravnatelju ohranimo trajen in časten spomin.

Ravnateljstvo.

LJUDSKA POSOJILNICA V KOČEVJU naznanja tužno vest, da nas je gospod

Ivan Lončar

član načelstva in soustanovitelj zavoda

za vedno zapustil.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 18. januarja 1931 ob 3 popoldne. Blažega pokojnika ohranimo v najlepšem spominu.

Načelstvo in nadzorstvo.